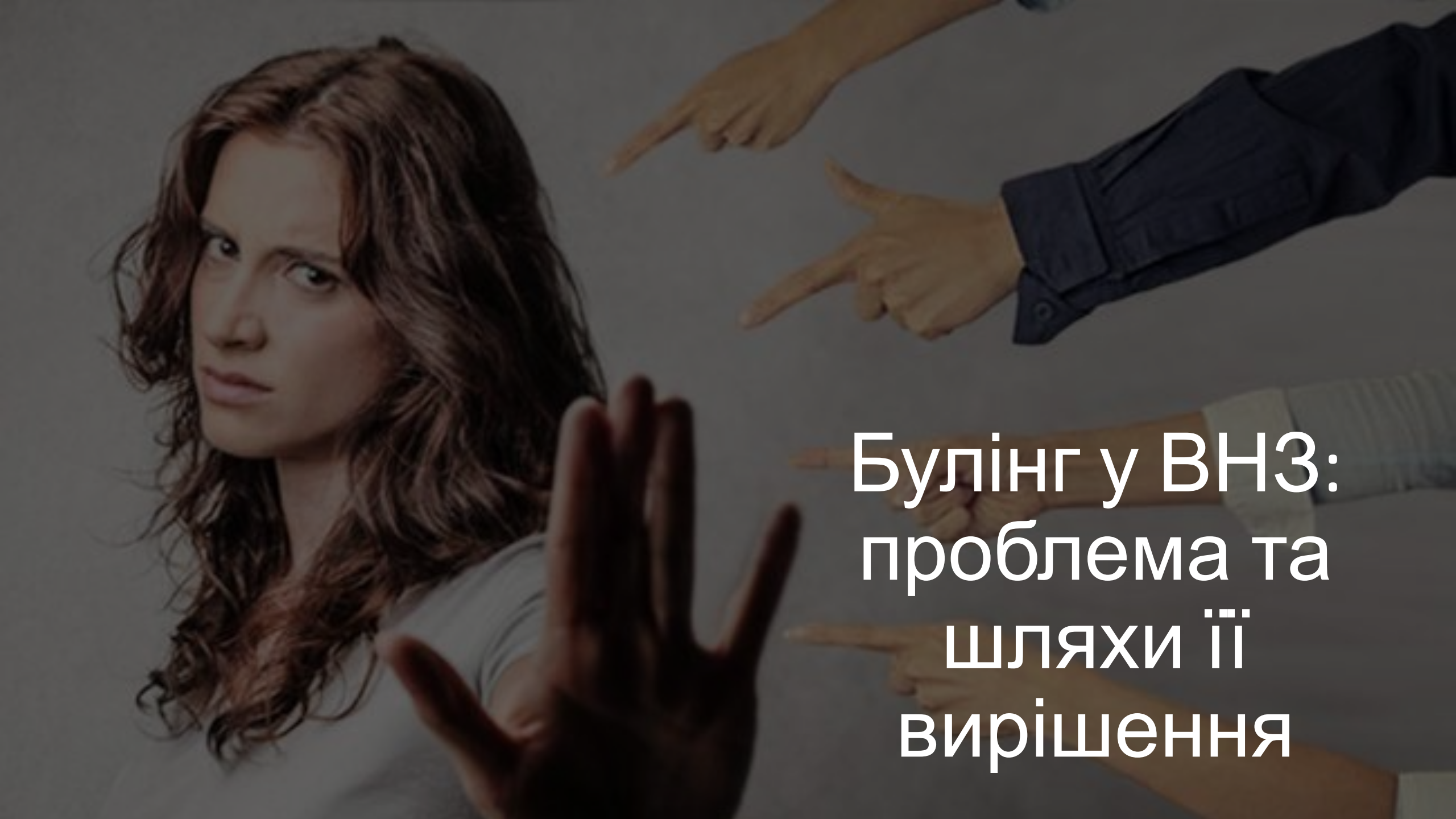

A woman with long, wavy brown hair is shown from the chest up, looking slightly to her left with a concerned expression. She is wearing a light-colored top. In the foreground, a hand is raised with the palm facing forward in a 'stop' gesture. In the background, several other hands are visible, all pointing their index fingers towards the woman, suggesting a group of people blaming or accusing her. The background is a plain, light-colored wall.

Булінг у ВНЗ: проблема та шляхи її вирішення

Згідно із Законом України «Про освіту», **булінг** (цькування) – це діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Актуальність проблеми: статистика і факти

U-Report (дослідження серед молоді):

75% респондентів вказали, що булінг у ВНЗ частіше виникає через атмосферу в групі або гуртожитку.

61% студентів не знають, куди звертатися у разі булінгу.

48% жертв булінгу зізналися, що не зверталися по допомогу, бо боялися наслідків або не вірили в ефективність реагування.

Україна Національна поліція:

Відкрито 96 кримінальних проваджень за фактами булінгу в закладах освіти (школи й ВНЗ).

Більшість випадків пов'язані з публічним приниженням у соцмережах (кібербулінг), психологічним тиском, ігноруванням у колективі

До завдань у сфері запобігання та протидії булінгу (цькуванню) належать:

- створення безпечного освітнього середовища;
- визначення стану, причин і передумов поширення булінгу (цькування) в закладах освіти;
- підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про форми, прояви, причини та наслідки булінгу (цькування);
- формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки;
- усвідомлення булінгу (цькування) як порушення прав людини;
- заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу (цькуванню).

Основні завдання в протидії булінгу:

- Формування безпечного освітнього середовища.
- Підвищення обізнаності студентів і викладачів.
- Своєчасне реагування та підтримка постраждалих.
- Усвідомлення булінгу як порушення прав людини.
- Активне залучення студентів до створення здорової атмосфери.

Роль психолога у

ВНЗ

Психолог вищого навчального закладу має працювати як із постраждалими, так і з тими, хто проявляє агресію.

Основні напрямки:

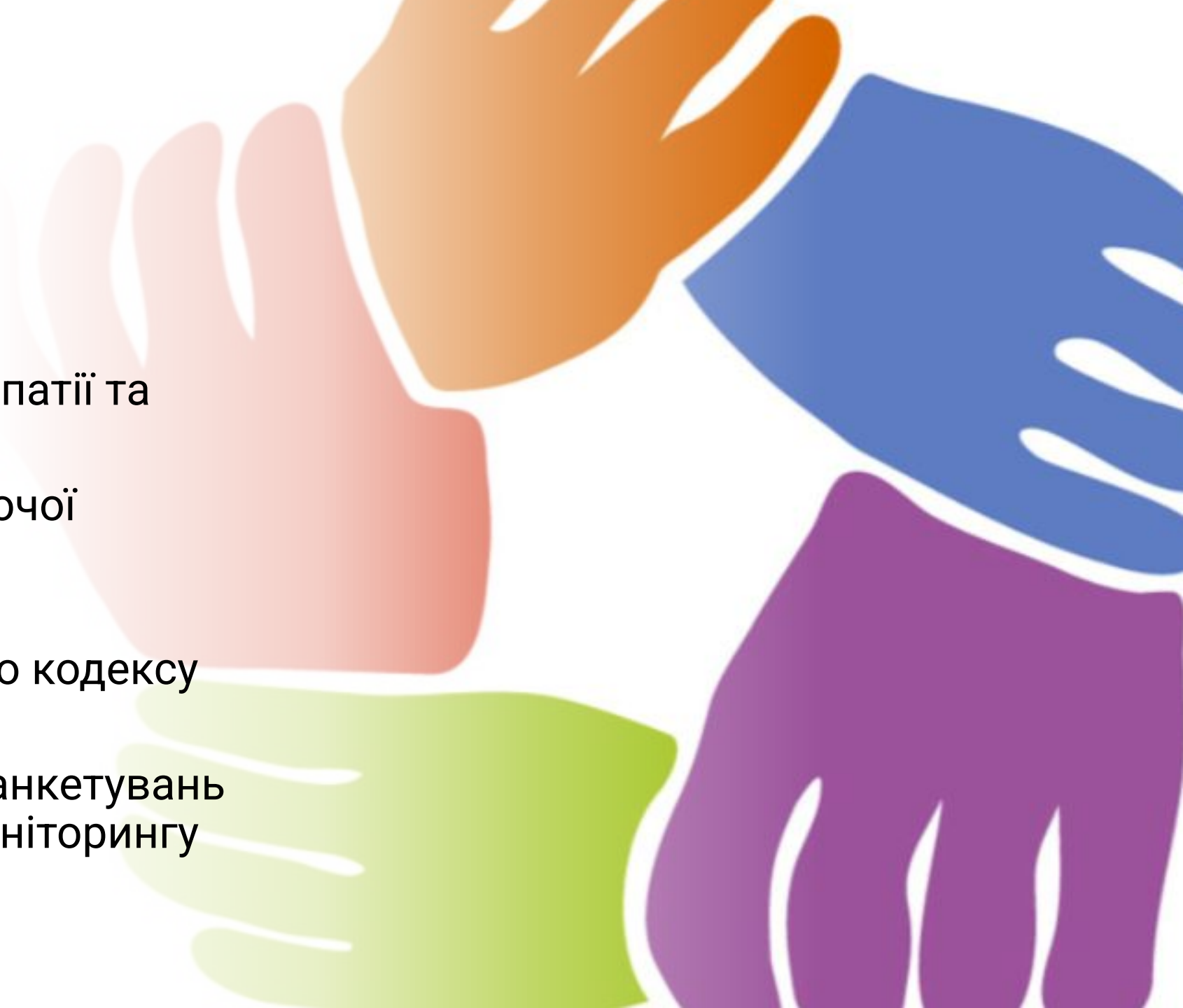
1. Профілактика: Проведення тренінгів з тем: "Розпізнавання булінгу", "Емоційна грамотність" "Конфлікт — це не війна" Залучення студентів до дискусій, рольових ігор, інтерактивних занять.
2. Індивідуальні консультації: Психолог має бути доступний для конфіденційної розмови. Виявлення психологічного стану постраждалого, надання підтримки. Робота з булером — виявлення причин агресивної поведінки, модифікація моделей спілкування.
3. Взаємодія з адміністрацією: Участь у комісіях із розгляду випадків булінгу. Рекомендації щодо дій адміністрації. Створення пам'яток/інструкцій для студентів щодо алгоритму дій у разі булінгу.

Приклади успішних практик

- Програми з розвитку емоційного інтелекту (soft skills): У ВНЗ впроваджуються програми, як-от "Навички спілкування без насильства". Групові заняття, де студенти вчаться емпатії, саморегуляції, відстоюванню кордонів.
- Студентські ініціативи: Створення "peer support groups" (груп підтримки студентами для студентів). Антибулінгові активності: тиждень толерантності, анкетування, фотопроєкти ("Я — проти булінгу").
- Анонімні опитування та скриньки довіри: Електронні форми зворотного зв'язку, куди можна написати про проблему. Психолог або куратор періодично аналізує звернення.
- Запрошення тренерів, юристів, кризових консультантів для спільних заходів. Приклади: StopBullyingUkraine, La Strada, U-Report тощо.

Моя пропозиція

- Регулярні тренінги з емпатії та конфліктології.
- Створення постійно діючої антикризової групи в університеті.
- Розробка студентського кодексу поваги.
- Проведення щорічних анкетувань серед студентів для моніторингу атмосфери в групах.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

